

DEV HÜCRELİ MURAL NODÜLÜ BULUNAN OVERİN MÜSİNÖZ KİSTADENOKARSİNOM OLGUSU*

Dr. Ferda AKSOY (**), Dr. Güler UTKU (**)

ÖZET: Overin müsinöz tümörlerinde nadir rastlanılan, sarkomatöz ve sarkom benzeri mural nodüller, Prat ve Scully tarafından 1979 yılında tanımlanmıştır. Mural nodüller, histopatolojik olarak pleomorfik iğsi hücreli, pleomorfik epulis benzeri dev hücreli ve dev hücreli-histiositik olarak üç yapıda olabilir. Bu çalışmada, 67 yaşında bir kadın hastada, sağ overinde rastladığımız, dev hücreli mural nodülü bulunan, müsinöz kistadenokarsinom olgusu bildirilmektedir.

SUMMARY: Mucinous ovarian tumor with sarcoma-like mural nodules is first described by Prat and Scully at 1979. These mural nodules are seen in the histopathological types: pleomorphic fusiform, pleomorphic-epulis like, giant cell-histiocytic. In this article, a 67 year old women who has a mucinous cystadenocarcinoma with sarcoma-like mural nodule is reported.

GİRİŞ

İlk defa 1979 yılında Prat ve Scully tarafından tanımlanan mural nodüller, overin müsinöz tümörlerinde nadir olarak rastlanılmaktadır. Histopatolojik olarak, değişik morfolojik görünümleri olan bu nodüllerin, kökeni ve tiplendirilmesi, hastaların prognozu açısından oldukça önem taşımaktadır (2,4,5).

OLGU

67 yaşında menapozda bir kadın hasta, birkaç ay önce başlayan karın şişkinliği yakınması ile hastaneye başvurmuş. Yapılan muayenesinde karında ascites ve sağ overde kitle düşünüldükçe operasyona alınmış. Operasyon sırasında karaciğer, dalak, omentum, uterus ve sol overe yayılmış, sağ overden kaynaklanan kitle çıkartılmış. Bize gelen materyal, 20 cm çapında, rüptüre olmuş kistik yapıda over dokusuydu. Kistin iç yüzü, multiloküle görünümde ve bulanık sıvı içermekteydi. Kist dış yüzünde ve gönderilen omentum dokusunda 0.5-1 cm çaplarında sert solid alanlar vardı. Mikroskobik incelemede, kist duvarı ve loküler alanlar stradifiye 3 tabakadan fazla, orta derecede atipi gösteren ve mitoz içeren müsinöz epitelle döşeliydi (Resim 1). Omentum ve overde bulunan mural nodüller lenfosit, plazmositlerden oluşan, iltihabi hücre reaksiyonu ile birlikte tek veya çok nükleuslu, geniş eozinofilik sitoplazmalı poligonal hücre agregatlarından oluşmaktaydı (Resim 2). Bu hücreler Prat ve Scully tarafından tanımlanan mural nodüllerin dev hücreli-histiositik tipine benzetilmiştir. Yapılan PAS boyasında dev hücreler boyanmamıştır.

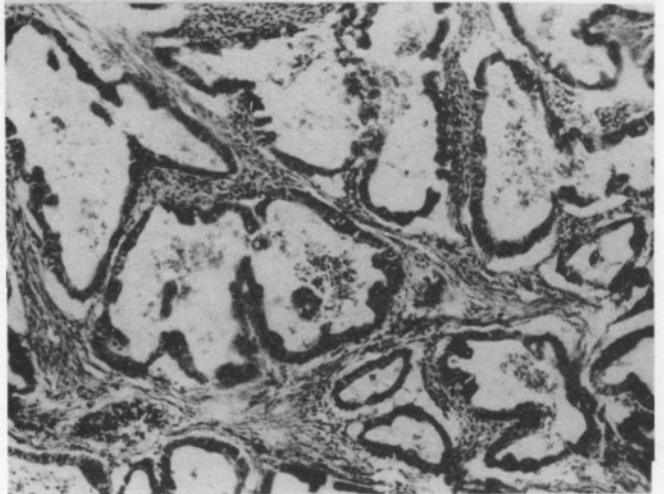
TARTIŞMA

Müsinöz tümörler tüm over tümörlerinin % 15-25'ini oluştururlar (3,7). Bunların % 5-10 kadarı malign tümörlerdir (3,8). 3.-4. dekatlarda görülürler, invaziv olanlara daha ileri yaşlarda rastlanır (3).

Müsinöz tümörler diğer tip ovarian tümörler veya nonneoplastik proliferasyonlarla bir arada olabilirler. Bunlar içerisinde, dermoid kist ve Brenner tümörü ile birlikte bulunma sıklığı (6). Endometriozis, struma ovarii, karsinoid, fibrom, leiomyom ve sarkomlarla birlikte bulunan müsinöz tümörler bildirilmiştir (6,7,3).

1979'da Prat ve Scully, ovarian müsinöz tümörlerle birlikte olan yeni bir durum, mural nodülleri tanımladılar (5,2). Bu nodüllerin üç tip hücresel yapı içerebileceğini bildirdiler. Morfolojik özelliklerine göre 1. Dev hücreli histiositik, 2. Pleomorfik iğsi hücreli, 3. Pleomorfik epulis benzeri hücreli. Prat ve Scully bu nodülleri ilk tanımladıklarında, bunların gerçek sarkomatöz bir malinite olmadıklarını ve reaktif bir süreç olduklarını düşünmüşlerdir. Bu sonuca hasta yaşam sürelerini izleyerek ve nodüllerin makroskobik sınırlı, mikroskobik benign görünümlü olmasıyla karar verdiler (5). Ancak daha sonra yapılan ultrastrüktürel bir çalışmada, mural nodülün yüzeyinde glandüler diferansiyasyon olduğu gösterilmiştir. Ayrıca nükleer atipi, mitotik aktivitenin çok olması, bu nodülün epitelial kökenli malign bir gelişme olduğunu düşündürmüştür (2). Bu çalışmada, mural nodüllerin, müsinöz kanser hücrelerinin müsin yapma kapasitelerini kaybederek progresif bir dediferansiyasyon sonucu geliştiğine inanıldı (2).

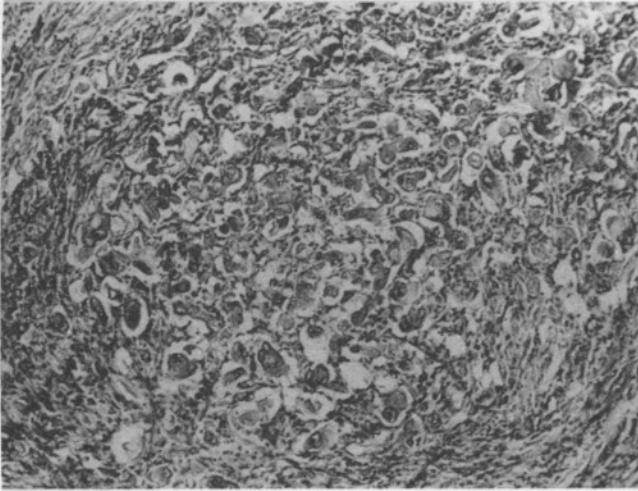
Bu yayından başka, müsinöz tümörlerle birlikte bu tarz nodülleri bulunan ve nodüllerin kesin anaplastik sarkom olduğunu bildiren yayımlar bulunmaktadır (4,1). Bütün bunlar mural nodüllerin heterojen bir yapıları olduğunu göstermektedir. Ovarian müsinöz tümörlerle görülen mural nodüller, anaplastik karsinom, gerçek bir sarkom veya ekstrasellüler müsin ya da başka bir nedene bağlı gelişmiş reaktif bir süreç olabilir (6,5,3).

Resim 1: Overde müsinöz kistadenokarsinomun görünümü (H.E.x100).

* X. Ulusal Patoloji Kongresi'nde poster olarak sunulmuştur.

** SSK Göstepe Hastanesi Patoloji Bölümü, İstanbul

Resim 2: Mural nodülü oluşturan dev hücreler (H.E.x200)

Hastaların prognozu ve tedavileri açısından mural nodüllerin reaktif, sarkomatöz veya karsinomatöz olarak kesin ayrımı gerekmektedir (2). Makroskopik ve mikroskopik ayırtıcı bulgular; büyüklük, sınırlanma, sitolojik malign özelliklerin olup olmaması sayılabilir. Son yayınlarda immünhistokimyasal yöntemlerle; gerçek sarkom, anaplastik karsinom, reak-

tif nodüllerin ayrılabilceği bildirilmektedir (4,1). Bizim olgumuzda mural nodülü oluşturan hücreler, malign karsinomatöz elemanlarla birlikteydi ve nükleer atipi, mitozlar dikkati çekiyordu. Ultrastrüktürel ve immünhistokimyasal yöntemler uygulanamadı, ışık mikroskopik olarak malign olduğuna karar verildi.

KAYNAKLAR

1. Bruijn, JA, Smit, VT., Que, DG., Fleuren GJ.: Immunhistology of a sarcomatous mural nodule in an ovarian mucinous cystadenocarcinoma. Int. J. Gynecol. Pathol. 6: 3, 287-93, 1987.
2. Czernobilsky, B. et al: Ovarian Mucinous Cystadenocarcinoma with Mural nodule of Carcinomatous Derivation. Cancer. 51: 141-48, 1983.
3. İplikçi, A., İlhan, R., Akalın, G., Paksoy, N.: Overin Dev-Hücreli Müsinöz Kistadenokarsinomları. Tıp Fak. Mecm. 44: 484-491, 1981.
4. Matias-Guiu, X., ARandá, I. Prat, J.: Immunohistochemical study of sarcoma-like mural nodules in a mucinous cystadenocarcinoma of the ovary. Virchows. Arch. A. Anat. Histopathol. 419X 2, 89-92, 1991.
5. Prat, J., Scully, R.E.: Ovarian Mucinous Tumors with Sarcoma-like Mural Nodules Cancer. 44: 1332-1344, 1979.
6. Rosai, A.: Ackerman's Surgical Pathology. Vol. II. 7th Ed. The C.V.Mosby Company, St. Louis, Toronto, Washington DC, 1989.
7. Russel, P.: "Common Epithelial Tumors of The Ovary'in Haines and Taylor Obstetrical and Gynaecological Pathology. Ed. Fox, H.Vol. I. 3rd Ed. Churchill Livingstone, Edinburgh, London, Melbourne and New York. 1987.
8. Scully R.: Tumors of the ovary and maldeveloped gonads. In: Atlas of Tumor Pathology, Second series, fas. 16. Washington. Armed Forces Institute Pathology 1979.